

Зарубіжні авторські зібрання

Джек

Лондон

Пригоди
«Сліпучого»

Харків
«ФОЛІО»
2020

ПРИГОДИ «СЛІПУЧОГО»

ЧАСТИНА ПЕРША

І. БРАТ І СЕСТРА

Вони перебігли пісками, що сліпили око в промінні сонячним, і Тихий океан, бухаючи своїм шумким прибоєм, лишився позаду них. Опинившись на переїзнім шляху, вони посідали на свої велосипеди й, надаючи дедалі ходи, незабаром упірнули в гущавину зелених алей замиського парку.

Їх було трійко — три хлопці-підлітки в яснобарвних светрах. Чимдуж гнали вони велосипедними стежками, прискорюючи швидкість гону й наближаючи ту аж до найбільшої, як це зазвичай роблять отакі хлопці у яснобарвних светрах. Мабуть, вони вже й переступили межу дозволеної швидкості!.. Принаймні, так здалося кінному полісменові, але, не будши певний, він лише обмежився засторогою, коли вони промайнули повз нього. Вони цю засторогу негайно взяли до уваги, але за найближчим рогом так само негайно забули її — бо це теж звичай хлопців, що ходять у яснобарвних светрах.

Прожогом випорснувши з Гольденгейтського парку, самокатники спрямувалися до Сан-Франциска. Тут вони так несамовито майнули з гори, що всі перехожі, повз яких вони гнали, мимохіть завертали голови й мало не з жахом проводжали їх очима. Опинившись на міських вулицях, яснобарвні светри взялися заживати різних способів, щоб уникнути крутих узвозів, а коли з цим не щастило, то перемагали їх наввипередки.

Хлопець, який вів перед у цих самокатних перегонах і завжди випереджав товаришів, звався Джо. Найсміливіший і найвеселіший, він був за верховоду у своїй компанії... А втім, як вони опинились у Західному передмісті, серед великих і пишних будинків, менше ставало чутно його сміху та голосу, а нога, ніби мимоволі, зупиняла швидкість гону. На розі вулиць Лагуна та Валлехо обидва товариші завернули праворуч.

— До побачення, Фреде! Бувай здоров, Чарлі!.. — гукнув Джо й покрутнув правило ліворуч.

— Увечері побачимося? — запитали ті.

— Ні, я не прийду!

— Та ну-бо, виходь! — припрошували його.

— Ні, ні. Мушу взятися до книжки... Бувайте!..

Ось він уже сам. Ураз спохмурнів його вид, і щось ніби нудьга чи турбота відбилися в очах. Він рішуче почав пошвишувати, та помалу свист той стишувався й нарешті, саме тоді, як він наблизивсь до великого будинку на два поверхи, урвався зовсім.

— Джо, це ти?

Він, вагаючись, зупинився коло дверей до бібліотеки... Знав, що Бессі там ретельно готує свої лекції й напевне вже й упоралася з ними, бо вона ж завжди встигає зробити це до обіду, а доба вже надобід... А ось він то ще й не торкався до книжок. Це дратувало хлопця!.. А таки ж і справді: сестра молодша за нього аж двома роками, учиться в тій самій групі, що й він, та ще й випередила його з усіх предметів. Чорт батька зна що!.. Адже й він не безтяма якийсь, а ось так воно якось трапляється — і сам він не знає, як — щораз голову йому запорожняє щось інше — ну, певна річ, що тоді вже не до книжки!..

— Джо, будь ласка, зайди сюди! — в голосі її бриніла ледве чутно жалісна нотка.

— Ну, чого тобі треба? — відгукнувся він, поривчасто відкидаючи порт'єру.

Джо сказав це грубо, але глянувши на тендітну маленьку постать, яка пильно дивилася йому у вічі з-поза кучугури книжок, стосами нагромаджених на бюро, він враз пожалкував. З олівцем та зошитком у руках вона так скорчилася на величезному фотелі, що здавалася ще меншою й тендітнішою, ніж була справді.

— У чому річ, сестричко?.. — підійшовши до неї, запитав він, на цей раз уже набагато ласкавіше.

Схопивши його руку в долоні вона притисла її до щічки й пригорнулася до нього, мов те пташенятко до матінки.

— Що з тобою коїться, Джо, любий мій? — шепотіла вона запитливо. — Скажи мені.

Він не відповідав. Чи подоба ж йому сповідатися за те, що його турбує, цьому маленькому дівчатку, хоч там воно й вчиться краще за нього. Йому аж смішним здалося, що сестричка хоче довідатися, що йому не до шмиги!..

«Яка в неї ніжна щічка!» — зауважив він, коли вона, голублячись, притулилася обличчям йому до руки. А проте, мерщій би вона пустила його руку... мерщій би покласти кінця оцьому мазьканню!.. аби вона тільки не образилася!.. — він добре знав із досвіду, що дівчатка ображаються з усякої дурниці!..

Вона розтулила його пальці й поцілувала долоню. Немов трояндова пелюстка впала... Цей поцілунок мав виявити, що Бессі все ще чекає відповіді.

— Нічого зі мною не коїться! — рішуче промовив він. Відтак цілком несподівано додав: — Батько!..

Та турбота, що тьмарила йому обличчя, ураз заступила очі й дівчинці.

— Адже він такий добрий, такий хороший наш татко, Джо, — зажебоніла вона. — І чом ти не слухаєш його? Він же тобі добра зичить і так небагацько вимагає!.. Ти ж такий розумний, куди розумніший за решту хлопців!.. Якби ти хоч трішечки взявся до науки...

— Цього тільки й бракувало!.. Нотації!.. — спалахнув він, грубо висмикуючи руку. — Уже й ти берешся картати мене?.. Тепер черга за куховаркою і стайничим...

Він засунув руки в кишені й утупив свій погляд у далечінь, у сумне й невтішне майбутнє, сповнене нескінченних вичитувань, а вичитувачам і ліку не скласти.

— Так на оце ти мене й покликкала? — спитав він, повертаючись до дверей.

Вона знову схопила його за руку.

— Ні, ні, не на це!. Але ж вигляд у тебе був такий збентежений, що мені здалося... — Голосок її урвався. По хвилині вона мовила вже іншим тоном. — Я мала повідомити тобі, що цієї суботи ми збираємося улаштувати прогулянку в Окленд, у гори, що по той бік затоки...

— Хто ж саме?

— Мертл Гейс.

— Ота лемішка! — ввернув Джо.

— І зовсім вона не лемішка, а прехороша дівчинка й далеко ліпша за багатьох моїх товаришок!.. — палко заперчила Бессі.

— Ну, це ще замало, як взяти на увагу всіх загалом твоїх подруг!.. Сип далі. Ще хто?

— Перл Сейзер із сестрою Еліс, Джессі Гілборн, Седі Френч, Една Крозерс. Оце й по всіх дівчатах...

Джо пхекнув презирливо.

— Ну, а з хлопців хто?

— Моріс і Фелікс Клемент, Дик Скофілд, Борт Лейтон та...

— Досить із мене й оцих! Коротко кажучи, кисле молоко, а не товариство!..

— Я... я мала на думці запросити також тебе, Фреда й Чарлі... — мовила вона вже непевним голосом. — На те саме я й покликкала тебе сюди, щоб запросити вас!..

— І що ж ви там робитимете на своїй прогулянці?..

— Гуляти будемо, польові квіти рвати — адже тепер саме маки розквітли — оберемо якийсь мальовничий моріжок та поснідаємо там, прямо на травиці... і... і...

— Підете додому, — додав він. Бессі потакнула головою.

Джо знову застромив руки в кишені й замаршував по кімнаті.

— Баб'яче товариство! — раптом вибухнув він, — і баб'яча програма!.. Ні, це мені не до душі!..

Вона на мить дужче зціпила тремтячі уста, але все ж бажала дійти свого.

— А що б ти мав запропонувати натомість?

— Я?.. Я б разом із Фредом та Чарлі залюбки майнув куди-небудь і утяв там таке, таке... ну, щоб мені заманулося!..

Він зупинився й кинув оком на свою слухачку. Та мовчки чекала, що буде далі.

Проте він відчував, що йому бракує слів, щоб виявити всі свої почуття та бажання. Це ще підсилило його поганий настрій, і він раптом вигукнув роздратовано:

— Та хіба ж ти зрозумієш мене?!.. Не така ти, щоб зрозуміла! Ти — дівча! Тобі подобається бути чепурненькою, усім на зразок, панночкою й носити додому зі школи найвищі бали. Тебе не вабить щось надзвичайне: небезпека, пригоди тощо... Тобі не до вподоби ті хлопці, яких захоплює бурхливе життя; вони, на твою думку, брутальні, мугиряки; твоє око тішать примазані й випрасовані маруди в білих комірцях, слухняні хлопчики, що запобігають ласки у вчителів і на перервах навертаються їм на очі, щоб почути від них вихвали своїх успіхів. Ці хороші, виховані хлопчики, о, вони ніколи не встрявають у небезпечну пригоду: у думці їм лише прогулянки з квіточками та сніданочками в товаристві чемненьких дівчаток!.. Я добре знаю таких типиків, які лякаються власної тіні й скидаються на баранців! Вони таки й є баранці!.. Ну, а я тобі не баранець! От тобі й уся моя мова!.. І на прогулянці вашій я бути не хочу й не буду!..

Сльози проступили на карих оченятках Бессіних, уста затремтіли... Це ще дужче роздратовало Джо: «І чого вони варті ті дівчата? Тільки на те й здатні, щоб совати свого носа, куди не треба, скімлити, ображатися. Їм, певне, таки бракує чогось у голові!..»

— Слова не можна тобі сказати, щоб ти не зарюмсала, — замирливо промовив він. — Я ж таки не мав наміру образити тебе, сеструню! Слово честі, що так. Я...

Він безпорадно урвав і глянув на неї. Вона хлипала й уся здригалася, силкуючись подолати ридання... Сльози, одна одну побиваючи, котилися їй по щічках.

— Ох, ці мені... дівчата!.. — гукнув він і сердито попростував геть із кімнати.

II. ДРАКОНОВІ ЗАКОНИ

Трохи згодом Джо, усе ще роздратований, сів обідати. Він уперто мовчав за їжею, попри те, що батько, мати й сестра весь час весело одне до одного балакали. Уперто втопившись у свою тарілку, Джо люто звиряв їй свої спостереження: «Ось то які ми! Допіру дрібними вмивалися, а по хвилинці не то всміхаємося, ба й регочемо!.. Ні, наш брат не такий. Будьте певні, що якби хлопчину щось спромоглося довести до розпачливих сліз, то за кілька день не забув би цього. А у цих дівчат, то в них просто вдача така нещира: плачуть, а не відчують і сотої частки тої образи, на яку скаржаться. Запевне це так!.. Рюмсають, мабуть, тому, що це їм до вподоби!.. Та ще й до вподоби їм робити комусь на капость, надто нам, хлопцям!.. Отже, й утручаються в усі наші справи!..»

Отак мудро міркуючи, Джо разом із тим усмак працював коло своєї тарілки.

Де ж пак не набути доброго апетиту, прогнавши велосипедом через довжений парк від Кліф-Гауса й аж до самінького Західного передмістя?!

Батько іноді скоса зиркав на сина. Стривожено, але лагідно. Джо не помічав того, але Бессі добренько завважила це.

Містер Бронсон був чоловік середнього віку, доладно сформований, кремезний та негладкий. Обличчя мав енергійне, риси гострі, клинуваті, підборіддя квадратне й уперте... Проте добрі очі і якісь зморшки в кутиках біля рота виявляли не суворість, а нахил до гумору.

Батько й син були страшенно подібні один до одного, це враз впадало в око. Обидва мали широке чоло, міцні випнуті щелепи, а що вже очі в обох, то — урахувавши різницю в літах — були вони такі однаковісінькі, мов дві пари горошин, що вилущено їх з одного стручка.

— Ну, а як ти, Джо? Чи все гаразд? — запитав нарешті містер Бронсон.

Обідати скінчили, й усі підвелися зі своїх місць.

— А не знаю, — безжурно відповів Джо, а далі додав. — Завтра іспити, то там буде видко!

— Ти куди? — спитала його мати, як він пішов уже до дверей.

Це була висока, струнка жінка з такими ж карими очима, як у Бессі, і так само гнучка та пластична в рухах.

— Іду до себе! — відповів Джо і додав. — Вчитися!

Мати ніжно схилилася до нього, пестливо пригладила йому чуприну й поцілувала. Містер Бронсон усміхнувся, ухвалюючи синів намір, і Джо побіг сходами на другий поверх, твердо налаштувавшись уп'ястися у книжки й скласти завтрашнього іспиту, хоч там що.

Опинившись у себе в кімнаті, він замкнув двері й умотився біля бюро, де було геть усе, що потрібно школяреві під час навчальної праці.

Перебіг очима по книжках своїх. Насамперед Джо взявся до підручника історії, бо іспити мали початися саме з неї. Розгорнувши книжку на закладеній сторінці, почав читати:

«Зараз по тому, як набули чинності Драконові закони, між Атенами та Меґарою спалахнула війна, бо обидві республіки хотіли володіти островом Саламіном».

Ну, це зовсім легко запам'ятати! Але що воно саме за закони Драконові? Треба прочитати про них.

І Джо уважно заходився перегортати та перечитувати попередні сторінки підручника, аж доки очі його, якимось випадково спорснучи з рядків та літер, не натрапили на мас-

---

ЗМІСТ

ПРИГОДИ «СЛПУЧОГО»	3
<i>ЧАСТИНА ПЕРША</i>	3
I. БРАТ І СЕСТРА	3
II. ДРАКОНОВІ ЗАКОНИ	8
III. ЧЕРВОНЬКО, ЦИСАВКО ТА РУДЬКО	13
IV. Є Й НА ВОВЧИКА КУЛЯ	23
V. ЗНОВУ ВДОМА	27
VI. ІСПИТИ	31
VII. БАТЬКО Й СИН	37
<i>ЧАСТИНА ДРУГА</i>	41
VIII. ФРИСКО-КІД ТА НОВИЙ ЮНГА	41
IX. НА «СЛПУЧОМУ»	46
X. СЕРЕД БЕРЕГОВИХ ПІРАТІВ	51
XI. КАПІТАН І КОМАНДА	56
XII. ДЖО ХОЧЕ ПОЇХАТИ, НЕ ПОПРОЩАВШИСЬ ..	59
XIII. ЗАПРИЯТЕЛЮВАЛИ	65
XIV. НА ОСТРЕЙКОВИХ МЛИНАХ	69
XV. ДОСВІДЧЕНІ МОРЯКИ ПІД БУРЮ ОБ'ЯКОРИЛИСЯ	75
XVI. ФРИСКО-КІДОВА ЗАПОВІТНА СКРИНЬКА ...	81

XVII. ФРИСКО-КІД ОПОВІДАЄ СВОЮ ІСТОРІЮ	85
XVIII. НОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПРИПАДАЄ НА ДЖО.	90
XIX. ХЛОПЦІ ОБМІРКОВУЮТЬ ПЛАН ВТЕЧІ	95
XX. МІЖ ЖИТТЯМ І СМЕРТЮ	99
XXI. ДЖО ТА ЙОГО БАТЬКО	104
ЗВІР ПРЕДКОВІЧНИЙ	111
I.	111
II.	115
III.	124
IV.	127
V.	132
VI.	138
VII.	154
VIII.	158
IX.	164
X.	168
ПЕРЕД АДАМОМ	181
РОЗДІЛ I.	181
РОЗДІЛ II.	186
РОЗДІЛ III.	190
РОЗДІЛ IV.	196
РОЗДІЛ V.	202
РОЗДІЛ VI.	208
РОЗДІЛ VII.	212
РОЗДІЛ VIII.	217
РОЗДІЛ IX.	225
РОЗДІЛ X.	231
РОЗДІЛ XI.	236

РОЗДІЛ XII	241
РОЗДІЛ XIII.....	247
РОЗДІЛ XIV.....	252
РОЗДІЛ XV	257
РОЗДІЛ XVI.....	262
РОЗДІЛ XVII.....	270
РОЗДІЛ XVIII	276